

Ziua Europeană a Informării Europene despre Antibiotice, Toolkit Media și Relații Publice- Declarații Publice în sprijinul Zilei Europene a Informării despre Antibiotice

1. Introducere

Declarațiile publice în sprijinul Zilei Europene a Informării despre Antibiotice pot fi adaptate la nivel național pentru utilizarea în materiale de presă și briefinguri, precum comunicatele de presă, actualizări de websiteuri și rezumate pentru jurnaliști, sau în bloguri și actualizări pentru alte mijloace media sociale. Declarațiile publice relatează istoria rezistenței la antibiotice și importanța utilizării prudente a antibioticelor în limbaj laic, care este adecvat pentru audiența reprezentată de non experți. Aceste declarații se referă în special la tematica din acest an a Zilei Europene a Informării despre Antibiotice, 18 noiembrie 2010, adresată spitalelor.

2. Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice și utilizarea prudentă a antibioticelor în spitale.

- a. Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice este o inițiativă europeană de sănătate care are ca scop să furnizeze o platformă și suport pentru campaniile naționale despre utilizarea prudentă a antibioticelor.
- b. În întreaga Europă, în fiecare an, Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice este marcată prin campanii naționale despre utilizarea prudentă a antibioticelor în săptămâna din jurul datei de 18 noiembrie.
- c. În acest an, Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice pune accent pe promovarea utilizării prudente a antibioticelor în spitale.
- d. Utilizarea prudentă înseamnă utilizarea antibioticelor numai când sunt necesare, respectând doza, intervalul între doze și durata corectă a tratamentului cu antibiotice.
- e. Recoltarea de culturi înainte de începerea terapiei și ajustarea tratamentului cu antibiotic pe baza rezultatelor culturilor sunt practici esențiale pentru reducerea utilizării inutile a antibioticelor în spitale.

3. Ce este problema rezistenței la antibiotice ?

- a. Rezistența la antibiotice este o problemă de sănătate publică globală și este în mare parte produsă de utilizarea inadecvată a antibioticelor.
- b. Ca rezultat al rezistenței la antibiotice, pacienții suferă de infecții cauzate de bacterii care sunt rezistente la mai multe antibiotice.
- c. Infecțiile cu bacterii rezistente la antibiotice au frecvent ca efect întârzierea tratamentului adecvat cu antibiotice, ceea ce are ca rezultat o creștere a morbidității și mortalității, ca și o prelungire a duratei spitalizării.
- d. Fără antibiotice eficiente, tratamentele medicale moderne, precum operațiile, chimioterapia pentru cancer și intervențiile de terapie intensivă nu mai sunt posibile.

4. Care este situația rezistenței la antibiotice în Europa ?

- a. Date noi europene de supraveghere furnizate de Rețeaua de Supraveghere Europeană de Rezistență Antimicrobiană arată că rezistența la antibiotice este în creștere în multe țări din Europa și reprezintă o amenințare crescândă pentru eficacitatea antibioticelor.
- b. Prevalența rezistenței la antibiotice arată variații mari între țările Europene. În România, rezistența bacteriilor gram negative la cefalosporine de generația a treia a crescut în anii recentți, conform Rețelei Europene de Supraveghere a Rezistenței la Antibiotice (EARS.Net).
- c. În același timp, o tendință pozitivă este înregistrată în cazul *Staphylococcus aureus*, care reflectă măsurile luate în România în anii recentți.
- d. Urmare a eforturilor susținute de a restrânge răspândirea *Staphylococcus aureus* rezistent la meticilină (SARM), a fost raportată o descreștere în unele țări pentru al doilea an consecutiv. Totuși, o treime din țările europene, între care și România, raportează că dintre toate infecțiile cu *Staphylococcus aureus*, mai mult de 25 % sunt rezistente la peniciline M (meticilină, oxacilină etc.), antibiotice utilizate în mod obișnuit pentru a trata aceste infecții.

5. De ce sunt spitalele o zonă „fierbinte” pentru rezistența la antibiotice ?

- a. Rezistența la antibiotice este una dintre cele mai importante amenințări la adresa siguranței pacienților în spitalele din Europa. Pacienții cu infecții cauzate de bacterii rezistente la antibiotice au devenit o prezență zilnică în spitalele europene.
- b. Pacienții primesc cu mare probabilitate antibiotice pe perioada spitalizării și există studii care arată că până la 50% din utilizările antibioticelor pot fi inadecvate.
- c. O problemă majoră de rezistență la antibiotice în spitale este apariția bacteriilor care sunt rezistente la antibiotice de ultimă intenție, care în consecință limitează sever opțiunile de tratament pentru pacienții infectați.
- d. De exemplu, rezistența la antibiotice de ultim resort precum carbapenemele este în creștere în unele țări europene, la bacterii în mod obișnuit implicate în infecții spitalicești, cum este *Klebsiella pneumoniae*.
- e. Deși în România au fost raportate numai câteva tulpini de *Klebsiella pneumoniae* rezistente la carbapeneme, există pericolul răspândirii acestor tulpini dintr-o secție de spital în alta, de la un spital la altul, precum și al importului de tulpini rezistente prin spitalizarea unor pacienți care au primit îngrijiri medicale în țări care raportează procente mari de rezistență.
- f. Recent rapoarte media au descris apariția în Europa a portajului uman de bacterii cu New Delhi metallo-beta-lactamaza 1 (NDM-1). În Europa, această enzimă a fost prima dată detectată la *Escherichia coli* și *Klebsiella pneumoniae* izolate de la un pacient repatriat în Suedia după ce a fost tratat la un spital din New Delhi, India în 2008. Bacteriile epidemice sunt rezistente la antibiotice de ultimă intenție precum carbapenemele, și se răspândesc peste granițe când sunt transportate de pacienți transferați între spitale din diferite țări.
- g. Există puține antibiotice noi pentru care se apropie de finalizare studiile necesare punerii pe piață și dacă rezistența la antibiotice continuă să crească, nu vor mai exista antibiotice

eficace pentru tratamentul infecțiilor bacteriene care sunt rezistente la antibioticele de ultimă intenție. În special ECDC/EMA Joint Technical Report: “The bacterial challenge, time to react” concluzionează că există o lipsă în mod particular de noi antibiotice cu noi ținte sau mecanisme de acțiune împotriva bacteriilor Gram- negative cu rezistență multiplă la antibiotice. Atât *Escherichia coli* cât și *Klebsiella pneumoniae* intră în categoria bacteriilor Gram negative.

6. Utilizarea inadecvată a antibioticelor și strategii pentru diminuarea rezistenței la antibiotice

- a. Utilizarea inadecvată a antibioticelor este unul dintre principalii factori care conduc la dezvoltarea rezistenței la antibiotice în spitale. Din nefericire utilizarea inadecvată a antibioticelor nu este un aspect neobișnuit.
- b. Utilizarea inadecvată a antibioticelor poate include oricare dintre următoarele:
  - când antibioticele sunt prescrise în mod inutil;
  - când administrarea antibioticelor este întârziată la pacienții în stare critică;
  - când antibioticul nu este activ împotriva bacteriilor izolate din cultura microbiologică;
  - când spectrul terapiei cu antibiotice este fie prea larg, fie prea îngust;
  - când doza de antibiotic este fie prea mică, fie prea mare în comparație cu cea indicată pentru pacientul respectiv;
  - când durata tratamentului cu antibiotic este prea lungă sau prea scurtă;
  - când tratamentul cu antibiotic nu este ajustat în momentul în care devin disponibile datele de cultură microbiologică.
- c. Utilizarea prudentă a antibioticelor este deosebit de importantă deoarece supra-utilizarea antibioticelor când nu este necesar conduce la rezistența bacteriilor la tratamentul cu antibiotice.
- d. Utilizarea prudentă înseamnă utilizarea antibioticelor numai când sunt necesare, respectând doza, intervalul între doze și durata corectă a tratamentului cu antibiotice.
- e. Recoltarea de culturi înainte de începerea terapiei și ajustarea tratamentului cu antibiotic pe baza rezultatelor culturilor sunt practici esențiale pentru reducerea utilizării inutile a antibioticelor în spitale.
- f. Alte strategii pentru reducerea impactului rezistenței la antibiotice sunt măsuri de control ale infecției, inclusiv igiena mâinilor și dezvoltarea de noi antibiotice cu noi mecanisme de acțiune.

7. Cooperarea între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii pentru promovarea utilizării prudente a antibioticelor

- a. Ziua Europeană a Informării despre Antibiotice și *Get Smart About Antibiotics Week din Statele Unite ale Americii* sunt lansate simultan în săptămâna din jurul datei de 18 noiembrie, într-un efort de a arăta solidaritatea globală în abordarea problematicii rezistenței la antibiotice prin promovarea utilizării prudente a utilizării antibioticelor.
- b. *Get Smart About Antibiotics Week* subliniază în Statele Unite ale Americii necesitatea pentru educație continuă și aderența la utilizarea adecvată a antibioticelor.

Stockholm, 3 noiembrie 2010